

บทที่ 2

กรอบแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับการลงทุนนั้นมีได้หลายๆแนวทาง แต่ผู้ศึกษาเน้นการศึกษาเฉพาะกองทุนรวม โดยจะทำการเปรียบเทียบความเสี่ยงและผลตอบแทนระหว่างกองทุนเปิดไทยเด็กซ์เซ็ท 50 อีทีเอฟและกองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในเซ็ท 50 เท่านั้น โดยอ้างอิงจาก แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

2.1 ความหมายและประเภทของกองทุนรวม

กองทุนรวม เป็นกองทุนที่ระดมเงินทุนจากผู้ลงทุนหลายรายโดยบริษัทจัดการลงทุนออกหน่วยลงทุนจำหน่ายให้แก่ผู้ลงทุน และนำเงินที่ได้ไปลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ ตามที่กำหนด โดยผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินปันผลที่เรียกว่า “ส่วนแบ่งกำไร” (หรือเงินปันผล) และกำไร/ขาดทุนจากการขายหน่วยลงทุน ส่วนบริษัทจัดการลงทุนได้รับผลตอบแทนในรูปค่าธรรมเนียมจากการจัดการการลงทุนโดยซื้อหน่วยลงทุนจึงเป็นการลงทุนผ่านผู้ลงทุนมืออาชีพ กองทุนรวมแต่ละกองทุนก็คือกลุ่มหลักทรัพย์ที่บริหาร โดยผู้บริหารการดำเนินงานของการลงทุนทั่วไป วิธีการประเมินผลการดำเนินงานที่เหมาะสมของกองทุนรวม จะช่วยให้เจ้าของเงินลงทุนทราบถึงผลงานของผู้จัดการกองทุนนั้นๆ อันจะเป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจเลือกซื้อหน่วยลงทุนต่อไป (สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548)

การแบ่งประเภทของกองทุนรวม

แบ่งตามประเภทของการขายคืนหน่วยลงทุน แบ่งเป็น 2 ประเภท

1. กองทุนปิด (Closed-End Fund) กองทุนรวมที่มีหน่วยลงทุนคงที่ ไม่เพิ่มขึ้นและไม่ลดลง และเปิดให้มีการจองซื้อเพียงครั้งเดียวเมื่อจัดตั้งโครงการ มีกำหนดอายุโครงการแน่นอน และบริษัทจัดการไม่รับซื้อคืนหน่วยลงทุนก่อนครบกำหนดอายุโครงการ ผู้ถือหน่วยลงทุนไม่สามารถไถ่ถอนหน่วยลงทุนก่อน ครบกำหนดอายุโครงการได้ โดยส่วนใหญ่แล้ว อายุโครงการของกองทุนรวมในประเทศไทย จะมีกำหนด 3 ปี 5 ปี หรือ 10 ปี และเพื่อเพิ่มสภาพคล่อง ให้แก่ผู้ถือหน่วยลงทุน บริษัทจัดการอาจนำหน่วยลงทุนของกองทุนปิดไปจดทะเบียนซื้อขายในตลาดรอง(ตลาด

หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) หรือจัดให้มีตัวแทนจัดการซื้อขาย (Market Maker) (<http://www.thaimutualfund.com>, 24 กุมภาพันธ์ 2554)

2. กองทุนเปิด (Open-End Fund) กองทุนรวมที่สามารถเพิ่มหรือลดหน่วยลงทุนได้ ไม่มีกำหนดอายุโครงการ และบริษัทจัดการรับซื้อคืนหน่วยลงทุนตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในหนังสือชี้ชวน เช่น ทุกวัน ทุกสัปดาห์ ทุกสองสัปดาห์ ทุกเดือน ทุกไตรมาส หรือทุกหกเดือน กองทุนเปิดจึงเป็นที่นิยม มากกว่ากองทุนปิด เพราะมีสภาพคล่องมากกว่า (<http://www.thaimutualfund.com>, 24 กุมภาพันธ์ 2554)

แบ่งตามนโยบายการลงทุน 10 แบบมาตรฐานของสำนักงาน ก.ล.ต.

1. กองทุนรวมตราสารแห่งทุน (Equity Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในตราสารทุน โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม บริษัทจัดการต้องรายงานค่าเฉลี่ยการถือครองตราสารทุนให้สำนักงาน ก.ล.ต. ทราบทุกกรอบระยะเวลาสามเดือน หกเดือน เก้าเดือน และสิบสองเดือนของรอบบัญชีกองทุน หากค่าเฉลี่ยการถือครองตราสารทุนไม่ถึงร้อยละ 65 ในรอบระยะเวลาใด ให้บริษัทจัดการแสดงเหตุผลโดยชัดเจน เพื่อที่สำนักงาน ก.ล.ต. จะได้นำไปเปิดเผยให้แก่ผู้ลงทุนและผู้สนใจลงทุนทราบต่อไป โดยทั่วไปแล้ว กองทุนรวมตราสารแห่งทุน มีความเสี่ยงสูงกว่ากองทุนรวม ที่มีนโยบายลงทุนในตราสารประเภทอื่น จึงเหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้สูง และควรลงทุนเพื่อหวังผลที่ดีกว่าในระยะยาว (<http://www.thaimutualfund.com>, 24 กุมภาพันธ์ 2554)

2. กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ (General Fixed Income Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในเงินฝาก หรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาดอกผลโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้ ห้ามมิให้กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ลงทุนในตราสารทุนหรือตราสารกึ่งหนี้กึ่งทุน (หุ้นกู้แปลงสภาพ) ยกเว้นแต่สำนักงาน ก.ล.ต. จะพิจารณาอนุญาต เมื่อมีผู้ให้คำรับรองที่น่าเชื่อถือได้ว่าจะเป็นผู้รับซื้อตราสารทุนหลังการแปลงสภาพนั้นออกไปจากกองทุน โดยทั่วไปแล้ว กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ มีความเสี่ยงน้อยกว่ากองทุนรวมที่มีนโยบาย ลงทุนในตราสารทุน จึงเหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้น้อยกว่า (<http://www.thaimutualfund.com>, 24 กุมภาพันธ์ 2554)

3. กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ระยะยาว (Long-term Fixed Income Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้เฉพาะเงินฝาก หรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาดอกผลโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้ โดยกองทุนมีวัตถุประสงค์ที่จะดำรง พอร์ตโฟลิโอ ดูเรชัน (Portfolio Duration) ในขณะใดขณะหนึ่งของกองทุนรวมนั้นมากกว่าหนึ่งปีขึ้นไป พอร์ตโฟลิโอ ดูเรชัน (Portfolio Duration)

หมายถึง อายุเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของกระแสเงินที่ได้รับจากทรัพย์สินของกองทุนรวมพอร์ตโฟริโอ ดูเรชัน มากกว่าหนึ่งปี มีความหมายโดยทั่วไปว่า ทรัพย์สินที่กองทุนลงทุนต้องมีอายุเฉลี่ยมากกว่าหนึ่งปี เหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงต่ำ และสามารถลงทุนระยะยาวได้ (<http://www.thaimutualfund.com>, 24 กุมภาพันธ์ 2554)

4. กองทุนรวมตราสารแห่งหนึ่งระยะสั้น (Short-term Fixed Income Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในเงินฝาก หรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาดอกผลโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้ โดยกองทุนมีวัตถุประสงค์ที่จะดำรง พอร์ตโฟริโอ ดูเรชัน (Portfolio Duration) ในขณะใดขณะหนึ่งของกองทุนรวมนั้นไม่เกินหนึ่งปี พอร์ตโฟริโอ ดูเรชัน ต่ำกว่าหนึ่งปี มีความหมายโดยทั่วไปว่า ทรัพย์สินที่กองทุนลงทุนและมีไว้ มีอายุเฉลี่ยน้อยกว่าหนึ่งปี เหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ต้องการลงทุนระยะสั้น และต้องการความเสี่ยงต่ำ (<http://www.thaimutualfund.com>, 24 กุมภาพันธ์ 2554)

5. กองทุนรวมผสม (Balanced Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในซึ่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาดอกผลโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน ก.ล.ต.กำหนด หรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะดำรงอัตราส่วนการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารทุนในขณะใดขณะหนึ่งไม่เกินร้อยละ 65 และไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม กองทุนผสม ลงทุนในตราสารได้ทุกประเภท ผู้จัดการกองทุนสามารถแสวงหาโอกาสลงทุนที่ดีกว่าได้ทั้งในตลาดตราสารทุนและตลาดตราสารหนี้ แต่เป็นการจัดสรรเงินลงทุนประเภทสมดุล เพราะมีข้อกำหนดเกี่ยวกับ ceiling และ floor ในการลงทุนในตราสารทุน กองทุนผสม เหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง (<http://www.thaimutualfund.com>, 24 กุมภาพันธ์ 2554)

6. กองทุนรวมผสมแบบยืดหยุ่น (Flexible Portfolio Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาดอกผลโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน ก.ล.ต.กำหนด หรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้ ทั้งนี้ การลงทุนในหลักทรัพย์อื่นหรือ หรือการหาดอกผลโดยวิธีอื่นดังกล่าว ขึ้นกับการตัดสินใจลงทุนของผู้จัดการกองทุนรวม ตามความเหมาะสมและสภาวะการณ์ในแต่ละขณะ กองทุนรวมผสมแบบยืดหยุ่น สามารถลงทุนในตราสารทุกประเภทเช่นเดียวกับกับกองทุนรวมผสม แต่ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับ Ceiling และ Floor ในการลงทุนในตราสารทุนแต่อย่างใด การจัดสรรเงินลงทุนของกองทุนรวมผสมแบบยืดหยุ่นระหว่างตลาดตราสารทุนและตลาดตราสารหนี้ จึงอยู่กับดุลพินิจของผู้จัดการกองทุน กองทุนรวมผสมแบบยืดหยุ่น เหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง (<http://www.thaimutualfund.com>, 24 กุมภาพันธ์ 2554)

7. กองทุนรวมหน่วยลงทุน (Fund of Funds) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในซึ่งหน่วยลงทุนและใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวม โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม เนื่องจากกองทุนรวมมีข้อดีหลายประการ ที่สำคัญคือ มีการกระจายการลงทุน ความเสี่ยงจึงลดลง ทั้งยังมีต้นทุนเฉลี่ยต่ำ กองทุนรวมหน่วยลงทุนจึงรับเอาข้อได้เปรียบดังกล่าวมา นอกจากนั้นแล้ว กองทุนรวมหน่วยลงทุนยังกระจายการลงทุนไปในหลาย กองทุนรวมภายใต้การจัดการของหลายผู้จัดการกองทุนและหลายบริษัทจัดการ จึงเป็นการกระจายความเสี่ยงที่กว้างขวางกว่า ข้อเสียของกองทุนรวมหน่วยลงทุน อยู่ที่มีค่าธรรมเนียมในการจัดการและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซ้ำซ้อน (<http://www.thaimutualfund.com>, 24 กุมภาพันธ์ 2554)

8. กองทุนรวมใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหน่วยลงทุน และใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นเพิ่มทุน โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม การลงทุนในใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น มีความเสี่ยงสูง กองทุนประเภทนี้จึงมีความเสี่ยงสูงมาก (<http://www.thaimutualfund.com>, 24 กุมภาพันธ์ 2554)

9. กองทุนรวมกลุ่มธุรกิจ (Sector Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่มีธุรกิจหลักประเภทเดียวกันตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม กองทุนรวมกลุ่มธุรกิจ มีการลงทุนกระจุกตัว จึงมีความเสี่ยงสูงกว่ากองทุนรวมตราสารแห่งทุน โดยทั่วไป (<http://www.thaimutualfund.com>, 24 กุมภาพันธ์ 2554)

10. กองทุนรวมตลาดเงิน (Money Market Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในตราสารหนี้ที่มีคุณภาพและมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถามหรือมีอายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี กองทุนรวมตลาดเงิน มีนโยบายการลงทุนที่คล้ายคลึงกับ กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ระยะสั้น มีความเสี่ยงต่ำสุด เหมาะสำหรับการลงทุน ระยะสั้นของผู้ลงทุนที่ไม่ต้องการความเสี่ยง (<http://www.thaimutualfund.com>, 24 กุมภาพันธ์ 2554)

2.2 กองทุนรวม ETF (Exchange Traded Fund)

ETF หรือ “Exchange Traded Fund” คือ กองทุนรวมประเภทกองทุนเปิด ที่มีนโยบายการลงทุนที่เน้นการสร้างผลตอบแทนให้ใกล้เคียงกับสินค้าน้ำมัน โดยจะลงทุนเสมือนเป็นตราสารของสินค้าน้ำมันที่ใช้อ้างอิง ตัวอย่างเช่น ถ้า ETF มีนโยบายอ้างอิงดัชนีกลุ่มของหุ้น 50 ตัว ETF กองนี้ จะลงทุนในหุ้นทั้ง 50 ตัว แล้วถ้าหุ้นทุกตัวมีราคาปรับเพิ่มขึ้นประมาณ 10% กองทุน ETF จะมี

ผลตอบแทนเพิ่มขึ้นโดยรวมประมาณ 10% เหมือนกัน โดยมีสินค้าที่ใช้อ้างอิง อาทิเช่น ดัชนีราคาหุ้น ดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรม ดัชนีราคาตราสารหนี้ ราคาทองคำ ราคาน้ำมัน ฯลฯ โดยกองทุน ETF ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จะมีลักษณะเหมือนหุ้น ผู้ลงทุนสามารถส่งคำสั่งซื้อ คำสั่งขายผ่านโบรกเกอร์ได้เหมือนการซื้อขายหุ้นทั่วไป ทำให้มีสภาพคล่องเปลี่ยนมือได้ง่าย ราคาเคลื่อนไหวแบบเรียลไทม์ (real time) ผู้ลงทุนสามารถซื้อขายได้ในจังหวะที่ตนพอใจ กองทุนรวม ETF มีขึ้นครั้งแรกในสหรัฐอเมริการาวปี พ.ศ.2536 ปัจจุบันการลงทุนใน ETF ได้รับความนิยมอย่างมากทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นอังกฤษ แคนาดา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลี ใต้หวัน สิงคโปร์ จีน ฯลฯ เนื่องจากมีสภาพคล่องจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และการอ้างอิงดัชนีราคาหุ้นเสมือนการลงทุนในหุ้นที่เป็นองค์ประกอบของการคำนวณดัชนีทั้งหมด ทำให้ช่วยกระจายความเสี่ยงในการลงทุน ขณะเดียวกันก็ยังให้ผลตอบแทนในรูปเงินปันผล (dividend) และส่วนต่างราคา (capital gain) แก่ผู้ลงทุน (<http://www.set.or.th>, 20 พฤษภาคม 2554)

2.3 ทฤษฎีกลุ่มหลักทรัพย์ของ Markowitz

แนวคิดตามทฤษฎีกลุ่มหลักทรัพย์ของ Markowitz เป็นแนวคิดที่เริ่มโดยการวางรากฐานว่าการกระจายการลงทุนจะช่วยลดความเสี่ยงเฉพาะในกรณีที่เป็นการลงทุนเป็นกลุ่มหลักทรัพย์ที่หลักทรัพย์แต่ละกลุ่มได้มีความสัมพันธ์ในลักษณะที่ไปด้วยกันอย่างสมบูรณ์ (ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า +1.0) จึงสามารถลดค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มหลักทรัพย์ลงได้ แต่ถ้ากระจายการลงทุนในหลักทรัพย์หลายชนิดที่มีลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนที่ไปด้วยกันอย่างสมบูรณ์ (ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ +1.0) จะไม่สามารถลดความเสี่ยงของกลุ่มหลักทรัพย์ลง

นอกจากนั้น ทฤษฎีกลุ่มหลักทรัพย์ของ Markowitz ได้แสดงให้เห็นว่าผู้ลงทุนสามารถสร้างกลุ่มหลักทรัพย์ต่างๆ ที่ให้อัตราผลตอบแทนที่คาดไว้และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราผลตอบแทนของกลุ่มหลักทรัพย์ในระดับต่างๆ ได้ ทั้งนี้จะมีกลุ่มหลักทรัพย์ต่างๆ จำนวนหนึ่งที่เหนือกว่าหรือมีประสิทธิภาพกว่ากลุ่มหลักทรัพย์อื่นๆ กล่าวคือ เมื่อพิจารณา ณ ความเสี่ยงระดับหนึ่ง กลุ่มหลักทรัพย์เหล่านี้เป็นกลุ่มหลักทรัพย์ให้อัตราผลตอบแทนสูงสุดในทำนองเดียวกัน ณ อัตราผลตอบแทนระดับหนึ่ง กลุ่มหลักทรัพย์เหล่านี้เป็นกลุ่มหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำสุดกลุ่มหลักทรัพย์เหล่านี้จะเรียงตัวตามขอบแนวระดับอัตราผลตอบแทนที่สูงที่สุดกับขอบแนวระดับความเสี่ยงที่ต่ำที่สุด ตามทฤษฎีกลุ่มหลักทรัพย์ของ Markowitz เรียกขอบแนวที่กลุ่มหลักทรัพย์เหล่านี้เรียงตัวกันอยู่ว่า "เส้นโค้งกลุ่มหลักทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพ" (Efficient Frontier) ผู้ลงทุนจะเลือก

ลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ ที่มีประสิทธิภาพตามทฤษฎีที่มีต่อผลตอบแทนและความเสี่ยงของผู้ลงทุนคนนั้น

ข้อสมมติฐาน ตามแนวความคิดการสร้างกลุ่มหลักทรัพย์ของ Markowitz อยู่ภายใต้ข้อสมมติฐานอันเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ลงทุนดังต่อไปนี้

1) การตัดสินใจลงทุนในแต่ละทางเลือก ผู้ลงทุนจะพิจารณาจากการกระจายของโอกาสที่จะเกิดผลตอบแทนของกลุ่มหลักทรัพย์ในช่วงระยะเวลาลงทุน

2) ผู้ลงทุนจะพยายามทำให้อรรถประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับต่อ 1 งวดเวลาลงทุนให้สูงที่สุด โดยเส้นอรรถประโยชน์ของผู้ลงทุนแสดงถึงอรรถประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง เมื่อมีความมั่งคั่งสูงขึ้น

3) ผู้ลงทุนแต่ละคนจะกำหนดความเสี่ยงจากการลงทุนบนพื้นฐานของความแปรปรวนของอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ

4) การตัดสินใจของผู้ลงทุน ขึ้นกับอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับและความเสี่ยงเท่านั้น ดังนั้นเส้นอรรถประโยชน์จึงเป็นฟังก์ชันของอัตราผลตอบแทนที่คาดไว้กับค่าที่คาดไว้ของความแปรปรวนหรือส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราผลตอบแทน

5) ภายใต้ความเสี่ยงระดับหนึ่ง ผู้ลงทุนจะเลือกการลงทุนที่ให้อัตราผลตอบแทนสูงสุดในทำนองเดียวกันภายใต้อัตราผลตอบแทนระดับหนึ่ง ผู้ลงทุนจะเลือกการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำสุด

ต่อมา William F. Shape , John Lintner และ Jan Mossion ได้นำทฤษฎีดังกล่าวประยุกต์เป็นทฤษฎีการกำหนดราคาหลักทรัพย์ หรือที่เรียกกันว่า แบบจำลอง Cappital Asset Pricing Model : CAPM

CAPM คือแบบจำลองที่ตอบคำถามหลัก 3 ประการ

1. ทำไมนักลงทุนจึงต้องถือครองหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยง (Risk Asset) หลากๆ ประเภท แทนที่จะเลือกถือหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงประเภทเดียวหรือกลุ่มเดียว

2. ปัจจัยที่กำหนดคุณลักษณะ ผลตอบแทนของหลักทรัพย์เสี่ยงแต่ละประเภทในตลาดที่ทำให้ให้นักลงทุนเต็มใจที่จะถือครอง

3. ปัจจัยใดที่กำหนดการตัดสินใจของนักลงทุนแต่ละรายในการเลือกที่จะถือครองหลักทรัพย์ที่ไม่มีความเสี่ยง (Risk-free Assets) และกลุ่มสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยง ประการสุดท้ายอธิบายความแตกต่างของผลตอบแทนที่ได้รับจากสินทรัพย์ประเภทต่างๆ เช่น หุ้น พันธบัตร หรือ อสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

แบบจำลอง CAPM มีสมมติฐาน ดังนี้

1. ผู้ลงทุนทุกคนแสวงหาความพอใจที่คาดว่าจะได้รับสูงสุดจากสินทรัพย์ที่มีอยู่ โดยการเลือกถือครองกลุ่มหลักทรัพย์บนพื้นฐานของผลตอบแทนและความเสี่ยง และกำหนดว่านักลงทุนมีนิสัยกลัวความเสี่ยง ดังนั้นนักลงทุนจึงจะต้องเลือกถือครองพอร์ตการลงทุนเพื่อที่จะได้รับประโยชน์จากการกระจายการลงทุน เมื่อนักลงทุนต้องการซื้อหุ้นตัวใหม่เข้ามาในพอร์ตการลงทุน เขาจำเป็นต้องทราบว่าหุ้นตัวที่เขาซื้อเข้ามามีส่วนเพิ่มความเสี่ยงและเพิ่มผลตอบแทนต่อพอร์ตการลงทุนของเขามากน้อยเพียงใด นักธุรกิจสามารถใช้ แบบจำลอง CAPM มาใช้เพื่อคำนวณหาต้นทุนทางการเงิน
2. นักลงทุนสามารถกู้เงินหรือให้กู้โดยไม่จำกัดจำนวน ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยที่เป็นอยู่ (เท่ากับอัตราดอกเบี้ยของทรัพย์สินที่ปราศจากความเสี่ยง เช่นอัตราเงินฝากหรืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่กำหนดสำหรับหลักทรัพย์ของรัฐบาล) นอกจากนี้ นักลงทุนยังสามารถ Short Sale ได้โดยไม่มีข้อกำหนดใดๆ นักลงทุนทุกคนมีการคำนวณผลตอบแทนที่คาดหวัง ความแปรปรวน (Variance) และความแปรปรวนร่วม (Covariance) ของหลักทรัพย์ประเภทต่างในลักษณะเดียวกัน ซึ่งหมายถึงผลเท่ากัน กรณีนี้ เรียกว่า นักลงทุนแต่ละคนมีการคาดคะเนที่เหมือนกัน
3. หลักทรัพย์ทุกตัวมีสภาพคล่องสูง (Perfect Liquid) และมีการซื้อขาย ณ ราคาที่เป็นอยู่ได้อย่างไม่มีต้นทุนประเภทที่เรียกว่า Transaction Cost ไม่ต้องเสียภาษี
4. นักลงทุนแต่ละรายมีขนาดเล็ก และการซื้อขายไม่มีผลกระทบต่อราคา
5. จำนวนหลักทรัพย์ทั้งหมดที่พิจารณา มีปริมาณคงที่

แบบจำลองการตั้งราคาหลักทรัพย์ (CAPM : Capital Asset Pricing Model) โดยสนใจความเสี่ยงที่เป็นระบบของหลักทรัพย์ เนื่องจากอยู่ภายใต้เงื่อนไขว่า หากมีการกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์ที่หลากหลายนั้นจะสามารถกำจัดความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบได้ ซึ่งความเสี่ยงในแบบจำลอง CAPM หมายถึง ความเสี่ยงที่เป็นระบบ โดยใช้ β เป็นตัวแทน เมื่อ $\beta < 1$ แสดงว่า กองทุนนั้นมีการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนน้อยกว่าอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของตลาด กล่าวคือมีความเสี่ยงต่ำกว่าตลาด ถ้าค่า $\beta > 1$ แสดงว่า กองทุนนั้นมีการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนมากกว่าอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของตลาด และ ถ้าค่า $\beta = 1$ แสดงว่า กองทุนนั้นมีการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนเท่ากับอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของตลาด ซึ่งค่า β สามารถคำนวณได้จากการใช้สูตรทางคณิตศาสตร์ ดังนี้

$$\beta_i = \frac{\text{Covariance}(R_i, R_m)}{\text{Variance}(R_m)} \quad \dots(2.1)$$

ผลตอบแทนที่คาดหวังของหลักทรัพย์เดี่ยว หรือ ทั้ง Portfolio นำมาจาก

R_i คือ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ i

R_f คือ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง

R_m คือ อัตราผลตอบแทนที่ได้รับจากกลุ่มหลักทรัพย์ตลาด

สมการ Securities Market Line (SML)

$$E(R_i) = R_f + (E(R_m) - R_f) \beta_i \quad \dots(2.2)$$

โดย

$E(R_i)$ คือ ผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนในหลักทรัพย์ i

β_i คือ ความเสี่ยงที่เป็นระบบที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ i

R_f คือ ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง ($\beta = 0$)

$E(R_m) - R_f$ คือ ส่วนชดเชยความเสี่ยงของตลาด (Market Risk Premium)

2.4 อัตราผลตอบแทนของกองทุนรวม

ผลตอบแทนที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานจึงเป็นผลตอบแทนของกองทุนรวม จะคำนวณจากอัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ ต่อ 1 ช่วงเวลา คือ (จิริตัน สังข์แก้ว, 2545)

กรณีมีการจ่ายเงินปันผล

$$R_{pt} = \frac{NAV_t - NAV_{t-1} + D_t}{NAV_{t-1}} \quad \dots(2.3)$$

กรณีไม่มีการจ่ายเงินปันผล

$$R_{pt} = \frac{NAV_t - NAV_{t-1}}{NAV_{t-1}} \quad \dots(2.4)$$

โดยที่

R_{pt} คือ อัตราผลตอบแทนของกองทุนรวมในงวดที่ t

NAV_t คือ มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม ณ เวลาที่ t

NAV_{t-1} คือ มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม ณ เวลาที่ $t-1$

D_t คือ เงินปันผลเฉลี่ย ณ เวลาที่ t

มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม (NAV) = (มูลค่าทรัพย์สินรวม-หนี้สิน)/จำนวนหน่วยลงทุน
การคำนวณอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของหลักทรัพย์ตลอดช่วงเวลาการลงทุน (Geometric Average Returns) (Ross, et al., 2008)

$$\bar{G} = \left[\prod (1+R_t) \right]^{\frac{1}{n}} - 1 \quad \dots(2.5)$$

โดยที่

$\bar{G}$ คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยตลอดช่วงเวลาการลงทุน

R_t คือ อัตราผลตอบแทนของแต่ละกลุ่มหลักทรัพย์ในงวดที่ t

n คือ จำนวนปีที่ลงทุน

ทั้งนี้ในกรณีการคำนวณหามูลค่าทรัพย์สินสุทธิมีการปรับค่าด้วยเงินปันผลจ่ายแล้ว การคำนวณอัตราผลตอบแทนของกองทุนรวมในงวดเวลานั้นก็ไม่ต้องปรับค่าด้วยเงินปันผลซ้ำอีก ถ้าวัดเวลาที่วิเคราะห์ทั้งหมด n งวด (จิรัตน์ สังข์แก้ว, 2545)

2.5 ความเสี่ยงของกองทุนรวม

ความเสี่ยงของกองทุนรวม วัดด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ_p) ของอัตราผลตอบแทนของกองทุนรวม โดยมีสมการดังนี้ (จิรัตน์ สังข์แก้ว, 2545)

$$\sigma_p = \left[\sum_{t=1}^n \frac{(R_{pt} - \bar{R}_{pt})^2}{(n)} \right]^{\frac{1}{2}} \quad \dots(2.6)$$

โดยที่

$\bar{R}_{pt}$ คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของกองทุนรวม

R_{pt} คือ อัตราผลตอบแทนของกองทุนรวมในงวดที่ t

n คือ ระยะเวลาทั้งหมดที่ต้องการศึกษา

สำหรับความเสี่ยงส่วนที่เป็นความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic Risk) สามารถใช้ค่าเบต้าของกองทุนรวมเป็นตัวชี้ทิศทางและความไหวตัวของอัตราผลตอบแทนของกองทุนรวม เมื่อเทียบความไหวตัวของอัตราผลตอบแทนตลาดได้ (จิรัตน์ สังข์แก้ว, 2545)

$$\beta_p = \frac{\sigma_{pm}}{\sigma_m^2} \quad \dots(2.7)$$

β_p คือ ค่าเบต้าของกองทุนรวม

σ_{pm} คือ ค่าความแปรปรวนร่วมระหว่างอัตราผลตอบแทนของกองทุนรวม กับ อัตราผลตอบแทนของตลาด

σ_m^2 คือ ค่าความแปรปรวนของอัตราผลตอบแทนตลาด

ค่าความแปรปรวนร่วมระหว่างอัตราผลตอบแทนของกองทุนรวม กับ อัตราผลตอบแทนตลาดหาได้จากสมการดังนี้ (จิรัตน์ สังข์แก้ว, 2545)

$$\sigma_{pm} = \frac{\sum (R_{pt} - \bar{R}_{pt})(R_{mt} - \bar{R}_{mt})}{n} \quad \dots(2.8)$$

2.6 อัตราผลตอบแทนของตลาด

ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ที่ใช้เป็นตัวแทนตลาดคำนวณจากอัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าหลักทรัพย์ของตลาดต่อ 1 ช่วงเวลา คือ (จิรัตน์ สังข์แก้ว, 2545)

$$R_{mt} = \frac{(SET_t - SET_{t-1})}{SET_{t-1}} \quad \dots(2.9)$$

โดยที่

R_{mt} คือ อัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ของตลาดในงวดเวลาที่ t

SET_t คือ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ งวด เวลาที่ t

SET_{t-1} คือ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ เวลาที่ $t-1$

การคำนวณอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของตลาดตลอดช่วงระยะเวลาการลงทุน (Geometric Average Returns) (Ross, et al., 2008)

$$\bar{G} = \left[\prod (1+R_m) \right]^{\frac{1}{n}} - 1 \quad \dots(2.10)$$

โดยที่

$\bar{G}$ คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยตลอดช่วงระยะเวลาการลงทุน

R_m คือ อัตราผลตอบแทนของตลาดในงวดที่ t

n คือ จำนวนปีที่ลงทุน

2.7 ความเสี่ยงของตลาด

ความเสี่ยงของตลาด วัดด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ_p) ของอัตราผลตอบแทนของตลาด โดยมีสมการดังนี้ (จิรัตน์ สังข์แก้ว, 2545)

$$\sigma_m = \left[\sum_{t=1}^n \frac{(R_{m,t} - \bar{R}_m)^2}{(n)} \right]^{\frac{1}{2}} \quad \dots(2.11)$$

โดยที่

$\bar{R}_m$ คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของตลาด

R_{mt} คือ อัตราผลตอบแทนของตลาด ในงวดที่ t

n คือ งวดเวลาทั้งหมดที่ต้องการศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

การคำนวณความเสี่ยงต่อปีของตลาด โดยมีสมการดังนี้

$$\bar{\sigma}_m = \left[\frac{\sum_{t=1}^n (R_{mt} - \bar{R}_m)^2}{n} \right]^{\frac{1}{2}} \quad \dots(2.12)$$

โดยที่

$\bar{\sigma}_m$	คือ	ความเสี่ยงของตลาดต่อปี
$\bar{R}_m$	คือ	อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของตลาด
R_{mt}	คือ	อัตราผลตอบแทนของตลาด ในงวดที่ t
n	คือ	งวดเวลาทั้งหมดที่ต้องการศึกษา

2.8 อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง

อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง จะใช้อัตราผลตอบแทนเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลอายุ 3 ปี เป็นตัวแทน

ถ้าวัดเวลาที่วิเคราะห์มีทั้งหมด n งวด อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ปราศจากความเสี่ยงโดยเฉลี่ย คำนวณได้ดังนี้ (จิรัตน์ สังข์แก้ว, 2545)

$$\bar{R}_f = \sum_{t=1}^n \frac{R_{ft}}{n} \quad \dots(2.13)$$

โดยที่

$\bar{R}_f$	คือ	อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของหลักทรัพย์ปราศจากความเสี่ยง
R_{ft}	คือ	อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ปราศจากความเสี่ยงในงวดเวลาที่ t
n	คือ	งวดเวลาทั้งหมดที่ต้องการศึกษา

ซึ่งตัวแทนหลักทรัพย์ปราศจากความเสี่ยง อาจเป็นหลักทรัพย์รัฐบาล เช่น ตั๋วเงินคลังหรือพันธบัตร

2.9 มาตรการประสิทธิภาพของกองทุนรวม

เนื่องจากการลงทุนผ่านกองทุนรวมถือเป็นการลงทุนที่มีการจ้างผู้เชี่ยวชาญมาทำหน้าที่ในการบริหารเงินลงทุน ดังนั้นผู้ลงทุนก็ควรจะมีข้อมูลในการพิจารณาเพื่อให้ทราบความสามารถของผู้จัดการกองทุนซึ่งก็คือผลตอบแทนจากการลงทุน หรือผลการดำเนินงานของกองทุนนั่นเองโดย

ผลตอบแทนจากการลงทุนจะเป็นข้อมูลบ่งบอกว่าการลงทุนผ่านกองทุนนั้นคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายหรือไม่ นอกจากนี้ผู้ลงทุนก็สามารถใช้ผลการดำเนินงานของกองทุนต่างๆ มาพิจารณาเปรียบเทียบกองทุนในรูปแบบอื่นๆ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจการลงทุนได้เช่นกัน ในที่นี้จะใช้วิธีการวัดผลการลงทุน โดยวิธี Risk – adjusted Return เนื่องจากตามหลักการลงทุนแล้วการลงทุนที่มีความเสี่ยงสูงจะให้ผลตอบแทนคาดหวังที่สูง และการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำจะให้ผลตอบแทนที่คาดหวังต่ำ ดังนั้นในการวัดผลการดำเนินงานหากเราสนใจเฉพาะอัตราผลตอบแทนนั้นก็ถือว่าเป็นการมองภาพด้านเดียว เพื่อให้การประเมินผลการดำเนินงานมีการนำเอาความเสี่ยงในการลงทุนมาพิจารณาประกอบด้วย

2.9.1 มาตรการวัดตามตัวแบบของ Sharpe

เป็นการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน โดยเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนของกองทุนที่ปรับด้วยค่าความเสี่ยง(Risk-adjusted Return) กับอัตราผลตอบแทนของตลาดที่ปรับด้วยค่าความเสี่ยงแล้ว นั่นคือ

$$\text{มาตรการวัดของ Sharpe} = \frac{(\overline{R_{pt}} - \overline{R_f})}{\sigma_p} \quad \dots(2.14)$$

σ_p คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราผลตอบแทนของกองทุนรวม (ความเสี่ยงของกองทุนรวม)

R_{pt} คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของหน่วยลงทุน

R_f คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของหลักทรัพย์ปราศจากความเสี่ยง

$$\text{เกณฑ์ตามมาตรการวัดของ Sharpe} = \frac{(\overline{R_m} - \overline{R_f})}{\sigma_m} \quad \dots(2.15)$$

σ_m คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราผลตอบแทนตลาด

R_m คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของตลาด

R_f คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของหลักทรัพย์ปราศจากความเสี่ยง

ถ้าค่า $\frac{(\overline{R_{pt}} - \overline{R_f})}{\sigma_p}$ มากกว่า $\frac{(\overline{R_m} - \overline{R_f})}{\sigma_m}$ แสดงว่ากลุ่มหลักทรัพย์กองทุนรวมมีผล

การดำเนินการที่ดีกว่าตลาด

ถ้าค่า $\frac{(\overline{R}_{pt}-\overline{R}_f)}{\sigma_p}$ น้อยกว่า $\frac{(\overline{R}_m-\overline{R}_f)}{\sigma_m}$ แสดงว่ากลุ่มหลักทรัพย์ของกองทุนรวมมีผลการดำเนินการที่แย่กว่าตลาด

2.9.2 มาตรการวัดตามตัวแบบของ Treynor

เป็นมาตรการประเมินผลประกอบการของกองทุนรวม โดยเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนของกองทุนที่ปรับด้วยค่าความเสี่ยง (Risk-Adjusted Return) กับอัตราผลตอบแทนของตลาดที่ปรับด้วยค่าความเสี่ยงแล้ว โดยเป็นความเสี่ยงส่วนที่เป็นระบบ (Systematic Risk) นั่นคือค่าเบต้า

$$\text{มาตรการวัดของ Treynor} = \frac{(\overline{R}_{pt}-\overline{R}_f)}{\beta_p} \quad \dots(2.16)$$

$$\text{เกณฑ์ตามมาตรการวัดของ Treynor} = \frac{(\overline{R}_m-\overline{R}_f)}{\beta_m} \quad \dots(2.17)$$

$\overline{R}_{pt}$ คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของกองทุนรวม

$\overline{R}_f$ คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของหลักทรัพย์ปราศจากความเสี่ยง

$\overline{R}_m$ คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของตลาด

β_p คือ ค่าเบต้าของกองทุนรวม

ถ้าค่า $\frac{(\overline{R}_{pt}-\overline{R}_f)}{\beta_p}$ มากกว่า $\frac{(\overline{R}_m-\overline{R}_f)}{\beta_m}$ แสดงว่า กลุ่มหลักทรัพย์ของกองทุนรวมอยู่ในเหนือ SML นั่นคือมีผลการดำเนินงานดีกว่าตลาด

ถ้าค่า $\frac{(\overline{R}_{pt}-\overline{R}_f)}{\beta_p}$ น้อยกว่า $\frac{(\overline{R}_m-\overline{R}_f)}{\beta_m}$ แสดงว่า กลุ่มหลักทรัพย์ของกองทุนรวมอยู่ในใต้ SML นั่นคือมีผลการดำเนินงานด้อยกว่าตลาด

2.9.3 มาตรการวัดตามตัวแบบของ Jensen

เป็นมาตรวัดที่อาศัยแนวคิดการวัดผลการดำเนินการของกองทุนที่เกิดขึ้นแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ผลการดำเนินการที่ควรจะเป็น ซึ่งคำนวณโดยใช้แนวคิด Capital Asset Pricing (CAPM) หรือสมการ Security Market Line (SML) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอัตรา

ผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงเฉลี่ยกับอัตราผลตอบแทนที่ควรเป็น หรือค่าอัลฟา ของกองทุน มีสมการดังนี้

$$\overline{R_{pt}} - \overline{R_f} = \alpha_p + (\overline{R_m} - \overline{R_f})\beta_p \quad \dots(2.18)$$

หรือ

$$\alpha_p = \overline{R_{pt}} - \left[\overline{R_f} + (\overline{R_m} - \overline{R_f})\beta_p \right] \quad \dots(2.19)$$

โดยที่

$\overline{R_{pt}}$	คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของกองทุนรวม
$\overline{R_f}$	คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของหลักทรัพย์ปราศจากความเสี่ยง
$\overline{R_m}$	คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของตลาด
α_p	คือ ค่าอัลฟาของกองทุน
β_p	คือ ค่าเบต้าของกองทุนรวม

ถ้าค่า α_p มีค่าเป็นบวกแสดงว่า อัตราผลตอบแทนของกองทุนรวม สูงกว่าอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ ณ ระดับความเสี่ยง(เบต้า) หนึ่ง

ถ้าค่า α_p มีค่าเป็นลบแสดงว่า อัตราผลตอบแทนของกองทุนรวม ต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ ณ ระดับความเสี่ยง (เบต้า) หนึ่ง

2.10 สถิติทดสอบการแจกแจงของประชากร

การจำลองข้อมูล (Simulation) จากข้อมูลที่มีจำเป็นต้องทราบการแจกแจงของข้อมูลก่อน โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบการแจกแจงข้อมูลจะใช้ สถิติทดสอบ Anderson –Darling (AD) Test

สถิติทดสอบ AD (Anderson –Darling (AD) Test)

Anderson และ Darling (1954) ได้เสนอสถิติทดสอบที่ใช้ในการทดสอบ เมื่อข้อมูลในสเกลอันดับ(Ordinal Scale) และลักษณะการแจกแจงของข้อมูลเป็นแบบต่อเนื่อง สถิติทดสอบ AD (Anderson –Darling AD Test) เป็นวิธีการที่ปรับปรุงจาก Kolmogorov-Smirnov (K-S) Test ซึ่งให้น้ำหนักส่วนหาง (tail) มากกว่า K-S และวิธีนี้มีการคำนวณค่าวิกฤติแตกต่างกันตามแต่ละลักษณะการแจกแจงซึ่งแตกต่างจาก วิธีของ K-S Test ที่มีค่าวิกฤติเหมือนกันหมดทุกการแจกแจง (<http://www.rguha.net/writing/notes/stats/node11.html>.)

ซึ่งคำนวณได้ดังนี้

$$AD = -n - \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (2i-1) [\log u_i + \log(1-u_{n-i+1})] \quad \dots(2.20)$$

ให้ $x_1 \leq x_2 \leq \dots \leq x_n$ เป็นค่าสังเกต n ค่าในตัวอย่างอันดับ

n แทนจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

i แทนดัชนีของผลรวมซึ่งมีค่าเท่ากับ $1 \leq i \leq n$

u_i แทนฟังก์ชันการแจกแจงที่คาดไว้ภายใต้ $H_0; u_i = F_0(x_i)$

ค่า Significance point ของสถิติทดสอบ AD ดูจากตาราง Anderson Darling

สมมุติฐานหลักจะถูกปฏิเสธ เมื่อ AD ที่คำนวณมีค่ามากกว่าค่า Significance Point ณ ระดับนัยสำคัญที่กำหนด

2.11 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิชฐ์พร วงศ์ศักดิ์ (2550) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์ความเสี่ยงและผลตอบแทนของกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศเพื่อหาความเสี่ยงและผลตอบแทนของกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศเพื่อใช้เป็นแนวทางประเมินราคากองทุนในการพิจารณาตัดสินใจเลือกลงทุน โดยมีกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 17 กองทุน ใช้ข้อมูลมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรายสัปดาห์ ระยะตั้งแต่ เมษายน พ.ศ. 2545 ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2548 การวิเคราะห์ใช้แบบจำลองการตั้งราคาหลักทรัพย์ (Capital Asset Pricing Model : CAPM)

จากการทดสอบข้อมูลโดยวิธียูนิทรูทพบว่า ข้อมูลอัตราผลตอบแทนของกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศทุกกองทุนมีลักษณะหนึ่ง การหาความเสี่ยง (β) พบว่ากองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ 13 กองทุน ได้แก่ กองทุนเปิดคอเบอร์ดินเอเชียแปซิฟิกเอคควิตี้ฟันด์ กองทุนเปิดเอ็มเอฟซีโกลบอลเอคควิตี้ฟันด์ กองทุนเปิดหน่วยลงทุนไอเอ็นจีไทยโกลบอลไฮดิวิเดนค์ กองทุนเปิดเคแอสเซทโกลบอล ฟิکشอินคัม1 กองทุนเปิดแอสเซทโกลบอล ฟิکشอินคัม 3 กองทุนเปิดทีสโก้ตราสารหนี้ โกลบอล กองทุนเปิดเอ็มเอฟซีโกลบอล ออพพอร์ทูนิตี้บอนด์ ฟันด์ กองทุนเปิดไอเอ็นจีไทยตราสารหนี้เอเชีย กองทุนเปิดเอเจเอฟยูโรโซเวอร์รันเรน พลัส กองทุนเปิด เอเชียันโกรท กองทุนรวมข้าวโกลบอลบาลานซ์ โครงการจัดการกองทุนเปิดโกลบอลบาลานซ์ฟันด์ออฟฟันด์ และ กองทุนเปิดเอเจเอฟโกลบอลคอนเวอร์ติเบิลบอนด์ มีค่าความเสี่ยง (β) เป็นบวก แสดงว่าอัตราผลตอบแทนของกองทุนเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทนตลาด ส่วนกองทุนเปิดไทยพาณิชย์เกษียณสุข (ตราสารหนี้) กองทุนเปิดวอร์มเอเอ็มโกลบอลบอนด์ กองทุนเปิดแอส

เซพทลัส โกลบอลอัลโลเคชันและกองทุนเปิดไเอเอ็นจีไทย โกลบอลเอเมอร์จิงมาร์เก็ต- ปันผลมีความเสี่ยงเป็นลบ แสดงว่าอัตราผลตอบแทนของกองทุนเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราผลตอบแทนตลาด และจากการหาค่าความเสี่ยงพบว่ากองทุนรวมทั้งลงทุนในต่างประเทศ 17 กองทุน มีค่าความเสี่ยง (β) น้อยกว่า 1 ทั้งหมด แสดงว่ามีการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนของกองทุนในอัตราที่น้อยกว่าอัตราผลตอบแทนตลาด จึงเรียกได้ว่าเป็นกองทุนประเภทปรับตัวช้า

เมื่อนำอัตราผลตอบแทนของกองทุนรวมทั้งลงทุนในต่างประเทศแต่ละกองทุนมาทำการเปรียบเทียบกับอัตราผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยงเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการลงทุนพบว่า กองทุนเปิดไทยพาณิชย์ เกษียณสุข (ตราสารหนี้) และโครงการจัดการกองทุนเปิด โกลบอลบาลานซ์ฟันด์ออฟฟันด์ เป็นกองทุนที่ให้อัตราผลตอบแทนมากกว่าอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง ส่วนกองทุนที่เหลือให้อัตราผลตอบแทนน้อยกว่าอัตราผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง ส่วนที่กองทุนที่เหลือให้อัตราผลตอบแทนน้อยกว่าอัตราผลตอบแทนน้อยกว่าอัตราผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง ส่วนกองทุนที่เหลือให้อัตราผลตอบแทนน้อยกว่าอัตราผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง ดังนั้นนักลงทุนควรลงทุนกองทุนรวมทั้งลงทุนในต่างประเทศ 2 กองทุนนี้

สมลักษณ์ บุญโกลม (2550) ทำการศึกษาเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในกองทุนรวมในกองทุนรวมจำแนกตามนโยบายการลงทุน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เครื่องมือเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในกองทุนรวมในแต่ละสภาพดอกเบี้ยโดยศึกษากองทุนรวมจำแนกตามนโยบายการลงทุน 3 ประเภท ได้แก่กองทุนรวมตราสารทุน กองทุนรวมตราสารหนี้และกองทุนรวมผสม โดยเลือกศึกษานโยบายละ 5 กองทุน ซึ่งเป็นกองทุนที่มีมูลค่าทรัพย์สินสุทธิสูงสุด 5 อันดับแรก ในแต่ละกลุ่มนโยบาย และดำเนินการตั้งแต่ 1 มกราคม 2542 ถึง 31 ธันวาคม 2548 โดยวัดผลการดำเนินงานกองทุนรวมโดยวิธีการของ Shape ซึ่งใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราผลตอบแทนเป็นตัวชี้วัดความเสี่ยง วิธี Treynor ซึ่งใช้ค่าเบต้าเป็นตัวชี้วัดความเสี่ยง วิธีของ Jensen ซึ่งใช้ค่าอัลฟาเป็นตัวชี้วัดความเสี่ยง โดยข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ โดยผลการศึกษาพบว่า อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงของกองทุนรวมนโยบายต่าง ๆ ของกองทุนรวมนโยบายต่าง ๆ พบว่าในช่วงที่อัตราดอกเบี้ยลดลงอย่างมากในช่วงที่ 1 นั้น กองทุนรวมตราสารหนี้เป็นกองทุนที่มีผลตอบแทนสูงสุดมีอัตราผลตอบแทนเฉลี่ย 0.0014 และมีความเสี่ยงต่ำที่สุดเท่ากับ 0.0017 ส่วนในช่วงที่ 2 และช่วงที่ 3 กองทุนรวมตราสารทุนมีอัตราผลตอบแทนสูงสุดเท่ากับ 0.0019 และ 0.0130 ตามลำดับ ซึ่งเป็นช่วงที่อัตราดอกเบี้ยค่อนข้างคงที่และเป็นช่วงที่อัตราดอกเบี้ยลดลง ในช่วงที่ 4 กองทุนรวมผสมเป็นกลุ่มกองทุนรวมที่มีอัตรา

ผลตอบแทนสูงสุดเท่ากับ 0.0014 ในด้านความเสี่ยงต่ออัตราผลตอบแทนนั้น เนื่องจากการที่กองทุนรวมตราสารหนี้เป็นกองทุนรวมที่มีความเสี่ยงต่ำมาโดยตลอดจึงทำให้มีค่าความเสี่ยงต่ออัตราผลตอบแทนที่ได้รับต่ำสุดในทุกช่วงที่ทำการศึกษา

ในการวัดผลการดำเนินงานด้วยมาตรวัดทั้ง 3 ในการใช้ดัชนีตลาดแบบต่าง ๆ ในช่วงที่ 1 นั้นกองทุนรวมตราสารหนี้เป็นกองทุนรวมที่มีผลการดำเนินงานที่ดีที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากเป็นช่วงที่อัตราดอกเบี้ยลดลงอย่างมาก ต่อมาในช่วงที่ 2 เนื่องจากว่าอัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้นและตลาดหลักทรัพย์เริ่มมีการปรับตัวดีขึ้น ดังนั้นกองทุนรวมตราสารหนี้จึงเป็นกองทุนรวมที่มีผลการดำเนินงานที่ดีที่สุด และในช่วงที่ 3 และช่วงที่ 4 นั้นเป็นช่วงที่อัตราดอกเบี้ยค่อนข้างคงที่ดังนั้นการลงทุนในกองทุนรวมตราสารหนี้และตราสารหนี้จึงให้ผลการดำเนินงานที่ดีใกล้เคียงกัน

ธรรมเนียม ปองถวิล (2552) ทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงราคาหน่วยลงทุนของกองทุนเปิดไทยเด็กซ์เซ็ท 50 อีทีเอฟ (TDEX) โดยผลการศึกษาพบว่า ดัชนีราคาของหลักทรัพย์กลุ่มพลังงาน ดัชนีราคาของหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารพาณิชย์ และดัชนีราคาหลักทรัพย์กลุ่มอุตสาหกรรมดาวโจนส์ มีความสัมพันธ์กับราคากองทุนรวม TDEX ในทิศทางเดียวกัน ส่วนอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สกุลดอลลาร์สหรัฐฯ มีความสัมพันธ์กับราคากองทุนรวม TDEX น้อย

อภิขญา เทียนชัยโรจน์ (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลตอบแทนจากการลงทุนในทองคำแท่ง กองทุนรวมทองคำและกองทุนรวมน้ำมัน โดยมีวัตถุประสงค์ศึกษาเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในทองคำแท่ง การลงทุนในกองทุนรวมทองคำ และการลงทุนในกองทุนรวมน้ำมัน โดยใช้มาตรวัดของ Sharp และมาตรวัดของ Treynor – Black รวมทั้งศึกษาวัดความสามารถทางด้านจังหวะการลงทุนตามสถานะตลาด ของผู้จัดการกองทุนของกองทุนรวมทองคำโดยใช้แบบจำลอง Treynor และ Mazuy

จากการศึกษาเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทองคำแท่ง การลงทุนในกองทุนรวมทองคำ และกองทุนรวมน้ำมัน โดยใช้มาตรวัด Shape และมาตรวัดของ Treynor-Black พบว่าตั้งแต่เดือน พฤษภาคม – สิงหาคม 2552 ของกองทุนรวมทองคำ กองทุนรวมน้ำมัน และการลงทุนในทองคำแท่ง มาตรวัดตามตัวแบบของ Shape สำหรับกองทุนรวมทองคำและการลงทุนในทองคำแท่งนั้น จะพบได้ว่า กองทุนรวมเปิด เค โกลด์(KGOLD) มีผลการดำเนินงานที่ปรับด้วยความเสี่ยงที่สูงที่สุดในบรรดากลุ่มการลงทุนทั้งหมด โดยมีค่า Shape เท่ากับ -0.0856 และสำหรับกองทุนรวมน้ำมัน จะพบว่า กองทุนรวมกองทุนเปิดเอ็มเอฟซีอินเตอร์ เนชั่นแนล ออยล์ ฟินด์ มีผลการดำเนินงานที่ปรับด้วยความเสี่ยงที่สูงที่สุดในบรรดากลุ่มการลงทุนทั้งหมด โดยมีค่า Shape เท่ากับ 0.0594 และมาตรวัดตามตัวแบบของ Treynor-Black หรือ Appraisal Ratio จะพบได้ว่ากองทุนที่มีผลการดำเนินงานที่ปรับด้วยความเสี่ยงที่สูงที่สุดเป็นไปตามแนวทางเดียวกันกับมาตรวัด

มาตรวัดตามตัวแบบของ Shape นั่นคือกองทุนรวมเปิด เค โกลด์ (KGOLD) โดยมีค่า Treynor-Black หรือ Appraisal Ratio เท่ากับ 0.0539 และสำหรับกองทุนรวมน้ำมัน จะพบว่า กองทุนรวมกองทุนเปิดเอ็มเอฟซี อินเทอร์เน็ต เนชั่นแนล ออยส์ ฟันด์ มีผลการดำเนินงานที่ปรับด้วยความเสี่ยงที่สูงที่สุดในบรรดากลุ่มการลงทุนทั้งหมด โดยมี Treynor-Black หรือ Appraisal Ratio เท่ากับ -0.0056 เป็นไปตามแนวทางเดียวกับมาตรวัดตามตัวแบบของ Shape

สำหรับการวัดความสามารถทางด้านจังหวะการลงทุนตามสถานะตลาด (Market Timing) ของผู้จัดการกองทุนของกองทุนรวมทองคำโดยใช้แบบจำลอง Treynor และ Mazuy จะพบได้ว่า กองทุนเปิดทหารไทยโกลด์ ฟันด์ (TMBGOLD) และกองทุนเปิด KGOLD ไม่สามารถสรุปได้ว่าผู้จัดการกองทุนมีความสามารถด้านจังหวะเวลาการลงทุนตามสถานะตลาดหรือไม่ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.1

สำหรับกองทุนเปิดเอ็มเอฟซี อินเทอร์เน็ต เนชั่นแนลโกลด์ ฟันด์ (I-GOLD) สามารถสรุปได้ว่าผู้จัดการกองทุนไม่มีความสามารถด้านจังหวะการลงทุนตามสถานะตลาด ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 90% และกองทุนเปิดอยุธยาโกลด์ (AYFGOLD) สามารถสรุปได้ว่าผู้จัดการกองทุนไม่มีความสามารถด้านจังหวะเวลาการลงทุนตามสถานะตลาด ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 95%